

Digitální stopa

★ Anotace

Žáci se za pomoci pracovního listu a doplňujících praktických aktivit postupně seznamují s problematikou tvorby normální a digitální stopy. Pracují a diskutují nejprve samostatně a pak ve smíšených dvojicích (děvče a chlapec). Učitel žáky v aktivitě doprovází a podporuje, při závěrečné diskuzi zaznamenává zajímavé postřehy a provede jejich zhodnocení.

★ Vzdělávací cíl

Žák si uvědomí, jak a kdo spoluvytváří jeho digitální stopu. Dokáže pojmenovat pozitiva i rizika, která tyto digitální stopy může mít, a počítá s nimi při sdělování osobních informací na internetu.

★ Klíčová slova

digitální stopa, identita (reálná a digitální), digitální rodičovství (sharenting), bezpečné informace, publikování a sdílení informací

★ Popis činnosti

- Všichni žáci ve třídě obdrží pracovní list „Po stopách“, podle kterého budou postupovat nejdříve samostatně a následně ve dvojicích složených z chlapce a dívky. Budou plnit jednotlivé aktivity a společně diskutovat. Své odpovědi zapisují do záznamového archu.
- Učitel dohlíží na průběh aktivit a hlídá čas.
- Závěrečná společná diskuze. Učitel zaznamenává zajímavé postřehy do pracovního listu „Co si děti myslí o digitální stopě?“.

★ Předpokládaný čas

30 minut na práci s pracovním listem a záznamovým archem, 15 minut na závěrečné hodnocení

★ Potřebné pomůcky

Pro žáky:

- čistý list papíru A4 (čtvrtka), psací potřeby, nůžky, pastelky
- pracovní list s názvem „Po stopách“
- záznamový arch
- volitelné: lepidlo a staré časopisy, noviny a prospekty (lze využít obrázky a texty místo kreslení informací do stop), fotoaparát (dokumentace)

Učitel:

- pracovní list „Co si děti myslí o digitální stopě?“ (možná raději 2x)
- fixy

Doporučený postup pro učitele

★ Příprava

- Vytiskněte si pracovní list s názvem *Po stopách* a k němu *Záznamový arch*. Následně vše nakopírujte dle počtu dětí. Ve stejném počtu si připravte čisté listy papíru (čtvrtky) velikosti A4. Prostudujte si obsah aktivit pracovního listu. Pokud se rozhodnete využít tiskoviny na lepení, opatřete si staré časopisy, noviny či letáky.
- Děti budou potřebovat psací potřeby, pastelky a nůžky (volitelně lepidlo). Vy pak pracovní list „*Co si děti myslí o digitální stopě?*“ a fixy.
- Pokud je toto téma pro vás úplně nové, projděte si odkazy uvedené v listu pro rodiče a doplňující materiál *Co je to digitální stopa?*

★ Zahájení

- Představte žákům průběh hodiny a téma, které je čeká.
- Informujte je, že v úvodu obdrží pracovní list, podle kterého budou postupovat (informujte je o čase 30 minut). Nejdříve budou pracovat samostatně a poté ve dvojicích chlapec a dívka (je možné již v úvodu skupiny předem určit – záleží na vyspělosti dětí). V případě, že dvojice nevychází, je možné utvořit i trojici. Sdělte, že 15 minut před ukončením společně vytvoříte diskuzní kruh (vymezte pro něj prostor – např. uprostřed místnosti).
- Každé dvojici dejte potřebné pomůcky.

★ Průběh

- Procházejte během práce s pracovními listy mezi dětmi a pozorujte. Můžete si zaznamenávat jejich zajímavé postřehy k tématu. Pokud vás osloví, odpovězte na jejich dotaz, zbytečně však neovlivňujte jejich uvažování a diskuzi – své názory můžete prezentovat v závěrečné diskuzi. Hlíďte čas a dohlédněte na to, aby děti stihly projít všechny aktivity. Můžete také zaznamenávat vznikající výstupy (fotografovat, natočit videozáznam).
- 15 minut před koncem vyzvěte všechny k vytvoření společného kruhu k závěrečné diskuzi (přichystejte si pracovní list *Co si děti myslí o digitální stopě?* a fixy).

★ Ukončení

- Zahajte závěrečnou diskuzi a zaznamenávejte zajímavé postřehy dětí na pracovní list. Můžete využít otázky k reflexi.
- „Stopy“ a záznamové archy vytvořené dětmi můžete po domluvě využít jako výzdobu třídy společně s jejich postřehy zaznamenanými na listu *Co si děti myslí o digitální stopě?*

Otázky k reflexi

- Co tě na tomto tématu nejvíce překvapilo?
- Shodují se tvoje aktivity z reálného života s těmi v digitálním světě? Liší se?
- Proč vystavuješ informace o sobě na internetu? V jakých případech je to vhodné nebo užitečné?
- Můžeš uvést příklady osobních informací, které podle tebe na internet nepatří?
- Jak hodnotíš z hlediska své bezpečnosti svoji současnou digitální stopu?
- Jsou lidé dostatečně opatrní a zodpovědní při tvorbě digitálních stop ostatních?

Příloha 1 Co si děti myslí o digitální stopě?

Co si děti myslí o digitální stopě?

